

Til kontrollutvalget i Leirfjord kommune

Sandnessjøen 12.02.2021

Saksbehandler:

Sekretariatsleder

Tobias Langseth

SAK 01/2021: RAPPORT FR-PROSJEKT [ØKONOMISTYRING]

1: Innledning og bakgrunn

Revisjon Midt-Norge har på oppdrag fra kontrollutvalget utført forvaltningsrevisjonsprosjektet «Økonomistyring» og oversendt endelig rapport datert 16. desember 2020. Rådmannen ble gitt anledning til å uttale seg om rapporten, og det ble avholdt et høringsmøte mellom rådmannen og kommunens revisor 14.12.2020. Jf. rapportens kapittel 6 [side 46].

Revisjonsprosjektet har undersøkt følgende problemstillinger:

1. Er budsjett og budsjettprosessen i Leirfjord kommune i tråd med lov- og regelverk og god faglig praksis?
2. Har Leirfjord kommune etablert rutiner for økonomisk rapportering mellom ulike nivå i kommunens ledelse i tråd med lov og regelverk, og følges rapporteringsrutinene opp i praksis?
3. Har Leirfjord kommune økonomi- og delegasjonsbestemmelser som legger til rette for en betryggende kontroll, og etterleves disse?
4. Har de med budsjettansvar i kommunen tilstrekkelig kunnskap om budsjettering og rapportering?

2: Kontrollutvalgets oppgaver og rolle

Kontrollutvalgets oppgave er i denne sammenheng å behandle forvaltningsrevisjonsrapporten, og avgi rapport til kommunestyret om at prosjektet er gjennomført samt hvilke resultat revisjonen har gitt. Jf. bestemmelsen i forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 4:

§ 4. Kontrollutvalgets rapportering om forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller

Kontrollutvalget skal rapportere til kommunestyret eller fylkestinget om gjennomførte forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller og resultatet av dem.

Kontrollutvalget skal også påse at kommunestyrets vedtak i tilknytning til behandlingen av rapporter om forvaltningsrevisjon følges opp, samt rapportere til kommunestyret om hvordan kommunestyrets merknader er fulgt opp. Jf. bestemmelsene i forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 5:

§ 5. Kontrollutvalgets oppfølging av kommunestyrets eller fylkestingets vedtak om revisjoner og eierskapskontroller

Kontrollutvalget skal påse at kommunestyrets eller fylkestingets vedtak om regnskapsrevisjoner, forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller blir fulgt opp og skal rapportere til kommunestyret eller fylkestinget om vedtaket er fulgt opp.

3: Forvaltningsrevisjonsrapportens konklusjoner

Jf. rapportens avsnitt 7.1 [side 47–48].

Problemstilling 1: Er budsjett og budsjettprosessen i Leirfjord kommune i tråd med lov- og regelverk og god faglig praksis?

I det store og hele konkluderer revisor med at budsjett og budsjettprosessen i Leirfjord kommune er i tråd med lov- og regelverk og god faglig praksis, men at det finnes forbedringspotensialer til prosess og økt fokus på økonomiplanperioden. Revisor har inntrykk av at administrasjonen jobber kontinuerlig med forbedring av prosessen og justerer prosessen etter tilbakemeldinger fra politisk nivå. Gjennom å arrangere workshop forsøker administrasjonen å legge til rette for en helhetlig budsjettprosess og klargjøre virksomhetsledernes rolle i budsjettarbeidet. Arbeidsmøtene sikrer involvering av politisk nivå på et tidlig stadium i prosessen. Kommunen har størst fokus på årsbudsjettet i budsjettprosessen, og langsiktige utfordringer og prognoser i planperioden beskrives ikke.

Problemstilling 2: Har Leirfjord kommune etablert rutiner for økonomisk rapportering mellom ulike nivå i kommunens ledelse i tråd med lov og regelverk, og følges rapporteringsrutinene opp i praksis?

Revisor konkluderer med at Leirfjord kommune har rutiner for økonomisk rapportering mellom ulike nivå i kommunens ledelse og at rutinene etterleves i praksis. Politisk nivå mottar økonomiske rapporter i tråd med regelverket. Gjennomgangen viser at det er noe ulik praksis i virksomhetene med hensyn til rapportering av forventet resultat ved årsslutt, og det bør sikres at dette gjøres entydig for alle virksomhetene. Samtidig kan budsjettreguleringer sent på året påvirke mulighetene virksomhetslederne har til å rapportere et riktig bilde av økonomisk situasjon. Månedlig rapportering blir utarbeidet av virksomhetslederne og distribuert til rådmann. Data indikerer at tiltak for å håndtere avvik fra budsjettet ikke blir beskrevet godt nok i rapportene som politisk nivå mottar. Revisor har inntrykk av at workshopene som arrangeres vil kunne gi økt fokus på innholdet i økonomisk rapportering. Dialog og kommunikasjon mellom ledernivåene i kommunen framstår som god og bidrar til god rutine for løpende rapportering.

Problemstilling 3: Har Leirfjord kommune økonomi- og delegasjonsbestemmelser som legger til rette for en betryggende kontroll, og etterleves disse?

Revisor konkluderer med at kommunen har økonomi- og delegasjonsbestemmelser som legger til rette for betryggende kontroll. Det pågår flere prosesser i kommunen med å få på plass ulike rutiner og avtaler. Dersom disse fullføres, implementeres og etterleves vil det bidra til økt betryggende kontroll. Kommunen har vedtatt nytt delegeringsreglement og det jobbes med å ferdigstille viderelegeringen til virksomhetslederne. Rollene til kommunalsjefene framstår noe uklar, og det bør jobbes med å få tydeliggjort disse. Samtidig er det varierende grad av lederavtaler, og kommunen arbeider med å få dette på plass.

Problemstilling 4: Har de med budsjettansvar i kommunen tilstrekkelig kunnskap om budsjettering og rapportering?

Revisor konkluderer med at de med budsjettansvar i kommunen har tilstrekkelig kunnskap om budsjettering og rapportering. Revisor har inntrykk av at ansatte med budsjettansvar i kommunen har tilstrekkelig kompetanse til å ivareta sine oppgaver. Samtidig bør kommunen sikre at de har en oppdatert plan for kompetanseutvikling og kompetansesikring, samt å sikre at de nyansatte mottar den opplæringen de har behov for. Videre har kommunen god tilgang på bistand fra økonomiavdelingen.

4: Forvaltningsrevisjonsrapportens anbefalinger

Jf. rapportens avsnitt 7.2 [side 48].

Revisor har utarbeidet følgende anbefalinger:

- Rådmann må sørge for fullstendig innhold i økonomiplanen.
- Rådmann bør sørge for økt fokus på økonomiplanperioden.
- Rådmann må sørge for at det ved rapportering om avvik gjøres tilstrekkelig rede for hvilke tiltak som kan gjennomføres.
- Rådmann bør fullføre arbeidet med videredelegering til virksomhetsledere og stillingsbeskrivelser for kommunalsjefene.
- Rådmann bør fullføre arbeidet med etablering av lederavtaler.
- Rådmann bør sørge for at kompetanseplan er oppdatert.

5: Sekretariatets vurderinger

Under forutsetning av at sekretariatet oppfatter rapporten riktig, konkluderer revisor i hovedsak positivt på samtlige problemstillinger. Forvaltningsrevisjonen har også identifisert rom for kvalitetsforbedring vurdert opp mot revisjonskriteriene, og rapporten inneholder flere forslag i så henseende [avsnitt 7.2].

Når det gjelder revisjonskriterier, metodevalg og datagrunnlag vises det til rapportinnholdet.

Forvaltningsrevisjonsprosjektet vil bli presentert av Revisjon Midt-Norge i møtet.

Av kommuneloven fremgår:

§ 23-5. Rapportering til kommunestyret eller fylkestinget

Kontrollutvalget skal rapportere resultatene av sitt arbeid til kommunestyret eller fylkestinget. I saker som skal oversendes til kommunestyret eller fylkestinget, skal kommunedirektøren gis anledning til å uttale seg før kontrollutvalget behandler saken.

Utkast til saksfremlegg har i tråd med denne bestemmelsen blitt forelagt kommunedirektøren.

Kommunedirektøren har gitt skriftlig tilbakemelding pr. epost om at det ikke er spesielle kommentarer til sekretariatets saksutredning og forslaget til vedtak.

Forslag til vedtak:

Kontrollutvalget tar forvaltningsrevisjonsrapporten «Økonomistyring» avgitt 16.12.2020 til etterretning, og oversender denne til kommunestyret i Leirfjord kommune for videre behandling.

I denne forbindelse uttaler kontrollutvalget følgende:

Revisjonsprosjektet har undersøkt følgende problemstillinger:

1. Er budsjett og budsjettprosessen i Leirfjord kommune i tråd med lov- og regelverk og god faglig praksis?
2. Har Leirfjord kommune etablert rutiner for økonomisk rapportering mellom ulike nivå i kommunens ledelse i tråd med lov og regelverk, og følges rapporteringsrutinene opp i praksis?
3. Har Leirfjord kommune økonomi- og delegasjonsbestemmelser som legger til rette for en betryggende kontroll, og etterleves disse?
4. Har de med budsjettansvar i kommunen tilstrekkelig kunnskap om budsjettering og rapportering?

Den gjennomførte forvaltningsrevisjonen konkluderer i hovedsak positivt på de problemstillingene som har vært gjenstand for undersøkelse og vurdering, og peker så langt kontrollutvalget kan bedømme på at det er rom for kvalitetsforbedring på enkelte felt i kommunens økonomistyring. Utvalget henviser til rapportens innhold for nærmere detaljer.

Kontrollutvalget ber rådmannen merke seg rapportens anbefalinger og forbedringsforslag.

Kontrollutvalget ber videre rådmannen rapportere skriftlig til kontrollutvalget hvordan a) kommunestyrets merknader er fulgt opp og b) hvilke forbedringstiltak som for øvrig er iverksatt.

Frist for rådmannens rapportering til kontrollutvalget settes til 6 måneder etter dato for kommunestyrets behandling av forvaltningsrevisjonsrapporten.

Kontrollutvalgets forslag [innstilling] til kommunestyrevedtak er ut fra dette:

Kommunestyret slutter seg til kontrollutvalgets uttalelse.

Kontrollutvalget understreker imidlertid at kommunestyret, som har det øverste ansvaret for å kontrollere kommunens virksomhet, vurderer både rapporten og kontrollutvalgets uttalelse på fritt grunnlag, og at utvalgets innstilling selvsagt ikke utelukker at kommunestyret har egne merknader. Avslutningsvis bemerkes det fra kontrollutvalgets side at et av hovedformålene med kontrollarbeidet i kommunen er å bidra til læring og kvalitetsforbedring. Utvalgets innfallsvinkel er derfor at eventuelle avvik først og fremst bør betraktes i et systemperspektiv.

Vedlegg –

1: Revisjonsrapport avlagt 16.12.2020